

Оцінка втрат балансово-промислових запасів і розубоження вмісту якісних показників корисних копалин у залізорудній масі

Шолох М.В., Сергєєва М.П.
Криворізький національний університет

Економічно оцінити можна лише ті частини втрачених балансово-промислових запасів корисних копалин, які при сучасному рівні розвитку гірничовиводобувного виробництва технічно можливо і економічно доцільно виймати з надр для використання в народному господарстві. Тому економічними наслідками (збитком або ефектом) від втрат балансово-промислових запасів можна вважати лише цілком реальні, але упущені можливості одержати певну економію завдяки зниженню втрат балансово-промислових запасів шляхом застосування тих або інших способів розробки, засобів механізації або методів організації гірничих робіт.

Існуюча система економічних відносин у цілому така, що економічні інтереси підприємств, галузей і всього народного господарства в області раціонального використання природних ресурсів дуже часто не збігаються або збігаються не повністю. У силу цього й економічна доцільність зниження або збільшення втрат балансово-промислових запасів буде різної для різних рівнів керування. Економічно доцільний з позиції інтересів усього народного господарства рівень використання надр може виявитися не вигідним для гірничо-виводобувної галузі і навіть збитковим для підприємства. Економічні наслідки від втрат балансово-промислових запасів корисних копалин, які безпосередньо впливають на економіку гірничовиводобувного підприємства, у гірничотехнічній літературі звичайно називають «госпрозрахунковими наслідками».

У найбільш загальному випадку економічні наслідки від збільшення втрат балансово-промислових запасів і розубоження за вмістом якісних показників корисних копалин можуть бути як негативними, так і позитивними. У більшості випадків збільшення як втрат балансово-промислових запасів, так і розубоження за вмістом якісних показників корисних копалин, звичайно, приводить до збитку. Іноді ж деяке збільшення втрат балансово-промислових запасів або розубоження за вмістом якісних показників корисних копалин може забезпечити істотне зниження витрат на видобуток балансово-промислових запасів і переробку вмісту якісних показників корисних копалин у залізорудній масі або збільшення видобутку балансово-промислових запасів, завдяки чому загальний економічний ефект виявляється позитивним